

De Correspondent: waarom het juridisch onderwijs in Amerika beter is dan in Nederland.

MAANDBLAD VAN DE JURIDISCHE FACULTEITSVERENIGING GROTIUS • JAARGANG 34 NR 8

NOVUM

De Praktijk: Joost Taverne

Column:

Mediacode van het koningshuis
wordt ter discussie gesteld

Verdieping:

Kan mediation afgedwongen worden?

Zaak van de maand:

Het belang van Taskforce Mensenhandel

Ter Leering Ende Vermaeck:

Twee klassiekers die je gezien móét hebben!

jfv **GROTIUS**

Universiteit Leiden

Universiteit Leiden. Universiteit om te ontdekken.

Maak kennis met je nieuwe carrière

Dirkzwager is altijd op zoek naar ambitieuze professionals. Juristen die een stap verder willen gaan, die hun kennis willen verbreden en delen. Om dat laatste draait het bij ons. We delen onze juridische kennis met onze cliënten en elkaar, zodat we samen sterker staan. Kennis ontwikkelen staat daarom hoog in het vaandel. We bieden dan ook uitstekende opleidingsmogelijkheden binnen en buiten onze Dirkzwager Academy. Maar ook door te werken aan uitdagende (internationale) projecten voor mooie cliënten. Daarnaast heb je altijd toegang tot brede juridische kennis die jij en je collega's delen via onder andere onze eigen kennispagina's, juridische (digitale) bibliotheken en de Dirkzwager KennisApp.

Dirkzwager is een veelzijdig, landelijk top-20 kantoor. We werken voor grote en middelgrote bedrijven, overheden, instellingen en particulieren, op de meest uiteenlopende rechtsgebieden. Ons kantoor heeft vestigingen in Arnhem en Nijmegen en telt ca. 260 medewerkers, waarvan 110 juristen die zich thuis voelen in een professionele en collegiale werkomgeving.

Kom kennis maken en kennis delen bij Dirkzwager.

Kijk op www.dirkzwager.nl voor de actuele vacatures en studentenstages.

Waarde lezer,

Wat te doen tijdens de vakantie? Voor velen is deze al begonnen. Sommigen zullen misschien nog tentamens moeten herkansen of nog even aan hun scriptie moeten zitten, maar over het algemeen kan en mag gezegd worden dat de zomer voor de meeste rechtenstudenten lang duurt. Wat te doen met die zeeën van tijd? U kan natuurlijk alle tijd benutten om bij te komen van de drukke maanden die nu verleden tijd zijn. Maar u kunt ook stage lopen bij een mooi kantoor aan de Zuidas, nog even doorstuderen aan een summer school of een tijdelijke baan nemen om de studieschuld een beetje af te lossen. Mocht u het nog niet weten, dan raad ik u in ieder geval aan de film- en documentairetips in deze NOVUM ter harte te nemen en uw tijd onder andere te gebruiken om deze juweeltjes te bekijken. U mag 'filmbelezenheid' dan misschien niet op uw cv kunnen zetten, maar door het kijken van de juiste films en documentaires wordt u wel degelijk een beter jurist.

Als u niet zo van films kijken houdt dan kunt u de film- en documentairetips links laten liggen en u richten op de verdere inhoud van de NOVUM. Zo heeft de NOVUM deze maand een zeer interessant gesprek met Tweede Kamerlid Joost Taverne. Hij heeft zijn mooie studententijd natuurlijk hier in Leiden beleefd. De NOVUM heeft hem naar zijn studententijd en huidige werkzaamheden in de Tweede Kamer gevraagd.

Ook kunt u in deze NOVUM een kritische noot lezen van redacteur Raphael Donkersloot. Na enkele maanden aan de University of Florida gestudeerd te hebben, verkeerde hij in de positie om een vergelijking te kunnen trekken tussen het juridisch onderwijs in Amerika en in Nederland. Uit zijn kritische blik en heldere analyse blijkt heel duidelijk een verlangen om terug te keren naar Amerika voor een vervolgstudie. Wilt u lezen waarom? Blader dan snel door naar de rubriek De Correspondent.

Verder heeft de NOVUM deze maand interessante artikelen over mediation, het bestrijden van mensenhandel en de mediacode van het koningshuis. Genoeg moois om te lezen terwijl u probeert te bedenken wat u tijdens deze zomer gaat doen. Stage of studeren? Werken of chillen? Een combinatie van?

Hoe dan ook, zorg wel dat u ook genoeg rust pakt. In deze drukke tijden is het noodzaak om af en toe helemaal niets te doen en de batterijen weer op te laden. Even bijkomen alvorens u in september weer met het volgende bachelorjaar of masterjaar begint.

Ik wens u in ieder geval, ongeacht hoe u uw tijd gaat besteden deze zomer, een fijne vakantie toe, maar zeker ook veel leesplezier! 📖

Tjalling Reijnders
Eindredacteur NOVUM
novum@law.leidenuniv.nl

Volg ons op

NOVUM

@NOVUM_Law

Juridisch Facultair Maandblad

NOVUM

ZOEKT

**NIEUWE
REDACTIELEDEN**

Het facultair maandblad NOVUM is bezig met een uitbreiding van haar redactie. Wij zijn op zoek naar redactieleden met een brede interesse, een vlotte pen en inspiratie. Ervaring is geen vereiste. Enthousiasme en inzet wel, evenals het zijn van tweedejaarsstudent op deze faculteit. Nieuwe ideeën aangaande de NOVUM zijn bij ons van harte welkom. Daarnaast zien wij als redactie het belang in van een ontspannen sfeer om de creatieve geest te inspireren, wat inhoudt dat we graag vergaderen onder het genot van een drankje, en een etentje samen nooit een strafvinden.

Vragen of direct solliciteren?

**Mail dan naar novum@law.leidenuniv.nl,
onder vermelding van sollicitatie redactielid.**

Inhoudsopgave

- 1** Voorwoord
- 3** Inhoudsopgave
- 4** Zaak v/d maand *De rechter over mensenhandel*
- 6** Verdieping *De afdwingbaarheid van mediation*
- 9** Ter leering ende vermaeck
- 10** Advertorial *Dirkzwager*
- 12** Correspondent
- 14** De praktijk *mr. Joost Taverne*
- 17** Column *Exit mediacode*
- 18** Verenigingen
- 20** Opinie *Geen mens illegaal? De gevolgen van strafbaarstelling van illegalen*
- 22** Filmrecensie *The place beyond the pines*
- 24** Faculteitszaken

NOVUM is het maandblad van de Juridische Faculteitsvereniging Grotius te Leiden. NOVUM is ontstaan uit een fusie tussen het faculteitsblad Trias (1968) en het blad Request (1999) dat werd uitgegeven door het rechtenmentoraaat Appèl.

NOVUM is aangesloten bij de Stichting Landelijk Overleg Juridische Faculteitsbladen (LOJF).

Oplage: 1.250 exemplaren
Ontwerp: JP Offset
Druk: JP Offset
ISSN-nummer: 1567-7931

U kunt NOVUM vinden bij de ingang van de faculteit, het juridisch café, het restaurant en bij C131. De redactie behoudt zich het recht voor ingeleverde stukken niet te plaatsen of te wijzigen. De inhoud van de artikelen vertegenwoordigt niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie.

© Niets uit deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden gereproduceerd zonder voorafgaande toestemming van de redactie.

Redactie

Hoofredacteur
Avinash Bhikhi (06 57 93 91 25)
novum@law.leidenuniv.nl

Eindredacteur
Tjalling Reijnders (06 15 69 40 53)
novum@law.leidenuniv.nl

Redacteurs
- Raphael Donkersloot
raphaeldonkersloot@hotmail.com
- Maurits Helmich
M.m.helmich@gmail.com
- Michelle Maaijen
michellemaayen@hotmail.com
- Thomas Weber
Thomas_91_91@hotmail.com
- Mireille Bosman
mireillebosman@hotmail.com
- Anna Tsheichvili
anna_tsheichvili@hotmail.com
- Petra Chao
petrachao@gmail.com

- Maurice Jeurissen
maurice1993@live.nl
- Emma Bree
emma.bree@gmail.com
- Rogier van Geel
rogier_van_geel@hotmail.com

Adviesraad
- Prof. Dr. A.O. Lubbers
- Mw. Drs. A.F.M. van der Helm
- Mw. Mr. C. de Kruif
- Mr. G.K. Schoep
- Emma Merckx, Assessor Fdr
- Anna Tsheichvili, praeses JfV Grotius

Contact
novum@law.leidenuniv.nl

Zaak v/d maand

De rechter over mensenhandel

Elke dag je lichaam verkopen aan een ander en nooit zelf kunnen bepalen wanneer je kan werken. Geld verdienen je niet, want bijna alles wordt gedwongen afgedragen aan je pooier. Dit is de realiteit voor vrouwen die slachtoffer worden van mensenhandel. “Dit zijn duidelijke signalen van uitbuiting”, aldus Herman Bolhaar, Hoofdofficier van Justitie in Amsterdam. Hij heeft onlangs bij Pauw en Witteman mensenhandel aan de kaak gesteld. De Hoofdofficier sprak over ernstige gevallen waarin vrouwen vaak door middel van geweld en bedreiging gedwongen worden tot het verrichten van seksuele handelingen onder erbarmelijke omstandigheden. Mensenhandel is een ruim begrip, waar gedwongen prostitutie onder valt. Bij mensenhandel moet gedacht worden aan “het werven, vervoeren, overbrengen of huisvesten van een persoon met gebruik van dwang en met als doel die persoon uit te buiten”.¹ Het hoeft niet per se te gaan om fysieke mishandeling van de persoon. Uitbuiting is bijvoorbeeld ook mogelijk door middel van misleiding of misbruik van een kwetsbare positie.² Dit jaar is sinds 1 april de maximumstraf voor mensenhandel verhoogd van acht naar twaalf jaar. Het bestrijden van de mensenhandel is, blijkend ook uit de optredens van de door het Ministerie van Justitie in 2008 opgerichte Taskforce Mensenhandel, een prioriteit geworden voor het OM. Uit de onderstaande casus blijkt waarom die harde aanpak nodig is.

Vrouwen gedwongen tot prostitutie

De rechtbank 's-Hertogenbosch heeft in de maand mei besloten een mensenhandelaar te veroordelen tot 10 jaar onvoorwaardelijke gevangenisstraf. Gedurende de periode van 18 augustus 2010 tot en met 9 juli 2011 heeft de man zich schuldig gemaakt aan mensenhandel door 5 jonge vrouwen tot prostitutie te bewegen. Hij maakte de vrouwen op slinkse wijze afhankelijk van hem door een affectieve relatie met hen op te bouwen. Vrij snel na het ontstaan van de 'liefdevolle' relatie begon geld een rol te spelen. Het geld was volgens hem niet ten behoeve van zijn eigen luxueuze levensstijl, maar diende uiteraard voor een gezamenlijke toekomst. Hij opperde een zeer eenvoudige wijze om snel geld te verdienen, waarbij hij zelf de handen niet uit de mouwen hoefde te steken. Het echte werk liet de man over aan de vrouwen; zij mochten uit de kleren.

Het vonnis van rechtbank geeft een gedetailleerde beschrijving van hoe de 5 dames tot prostitutie zijn bewogen en hoe 4 van hen vervolgens zijn mishandeld en bedreigd. Persoon 2 zocht liefde en een thuis bij de man, niet wetende wat haar later gevraagd zou worden. “In de dagen daarna heeft [persoon 2] seks met de verdachte. Diezelfde avond vraagt verdachte aan [persoon 2] of zij in de prostitutie wil gaan werken, zodat [persoon 2] haar schulden kan aflossen.” De vrouw wilde haar thuis en haar liefde niet verliezen en besloot daarom het advies van de verdachte op te volgen. Op haar eerste ‘werkdag’ had zij vijf tot zes klanten. Vragen wat er gebeurde met het verdiende geld durven de slachtoffers niet. “[persoon 1] gaat er verder niet op door, omdat zij bang is klappen te krijgen”. Worden er wel vragen gesteld, dan is ruzie het gevolg. De vrouwen proberen elk te ontsnappen aan de grip van de man. De man is echter slinks. Hij weet hoe hij de vrouwen herhaaldelijk terug naar hun gevangenschap leidt. “Verdachte praat op [persoon 3] in en zij gelooft alle lieve woorden die hij tegen haar zegt.” Soms zijn woorden niet meer genoeg. Daarvoor had de man een ander motto: wie niet horen wil, moet maar voelen. “[Persoon 4] is op dat moment emotioneel en voelt niet veel van de sigaret. Verdachte merkt dat en hij slaat met gebalde vuist vol op het linkeroor van [persoon 4]. Hij slaat erg hard. Later is dat oor en de schedel achter het oor, blauw verkleurd.” Zelfs als de vrouwen ontvluchten is het nog niet eenvoudig gedaan met de man. Ook in de dagen nadat

“Hij maakte de vrouwen op slinkse wijze afhankelijk van hem door een affectieve relatie met hen op te bouwen. Vrij snel na het ontstaan van de ‘liefdevolle’ relatie begon geld een rol te spelen.”

“Hij heeft gehandeld uit puur winstbejag, waarbij de psychische en lichamelijke gezondheid van de vrouwen van geen enkel belang waren.”

persoon 5 gevlucht is naar haar ouders valt de mensenhandelaar haar lastig. Pas na de aanhouding van de man door de politie stoppen de bedreigingen.

De straf

Het is niet de eerste keer dat de man zich schuldig heeft gemaakt aan mensenhandel. Kans op recidive is volgens de rechtbank dan ook aannemelijk. Daarnaast lijkt de man zich de ernst van zijn gedrag niet in te zien. Hij heeft gehandeld uit puur winstbejag, waarbij de psychische en lichamelijke gezondheid van de vrouwen van geen enkel belang waren. Gedurende de periode van mensenhandel, waarin de man de vrouwen voor hem liet werken, beschikte hij over geen enkele legale bron van inkomsten. Hij liet de vrouwen werken voor hem en ten koste van henzelf. Het zuur verdiende geld werd uitgegeven aan onder

meer gokken, dure kleding en de huur van auto's. De vrouwen zagen geen cent. Ze waren al blij met een joint; high waren ze zich namelijk minder bewust van de erbarmelijke omstandigheden waarin ze leefden.

De rechtbank heeft de mensenhandelaar veroordeeld tot 10 jaar gevangenisstraf. De vorderingen van de benadeelde partijen, de vrouwen, achtte de rechter toewijsbaar. Een materiële schadevergoeding van 76.425 euro is in totaal aan de vijf vrouwen toegewezen voor de verdiensten uit de prostitutie. Tevens werd een bedrag van 12.500 euro aan hen toegewezen voor immateriële schadevergoeding. Het is een verschrikkelijk verhaal zonder volmaakt einde. De vrouwen zijn ontsnapt uit hun gevangenschap en de man zit de komende tien jaar vast in de gevangenis van de overheid. Helaas kan niets de tijd doen terugkeren en geen bedrag zal hoog genoeg zijn voor genoegdoening van de vrouwen. ¹

Bron: Rechtbank 's-Hertogenbosch LJN BZ9551

- 1 [Www.mensenhandel.nl](http://www.mensenhandel.nl)
- 2 Artikel 273fSr.

Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl

Verdieping

De afdwingbaarheid van mediation

Is een mediationclausule afdwingbaar in de zin dat wanneer een der partijen, in strijd met de mediationclausule, direct naar de rechter stapt alsnog kan worden gedwongen om deel te nemen aan mediation? Mediation is een vorm van alternatieve geschilbeslechting waarbij onder begeleiding van een mediator wordt getracht partijen zelf tot een oplossing te laten komen voor hun conflict door hen te begeleiden in hun onderlinge communicatie en onderhandelingen.¹ Het belangrijkste karakter van mediation is dat het is gebaseerd op vrijwilligheid. Het gebruik van mediation kan voorafgaand contractueel worden vastgelegd in een mediationclausule. Hiermee verbinden partijen zich om in geval van een conflict eerst door middel van mediation te proberen een oplossing te vinden. Pas wanneer door middel van mediation geen oplossing voor het conflict wordt gevonden kunnen partijen alsnog naar de rechter stappen. Dus, kan mediation worden afgedwongen?

De Hoge Raad over mediation

Op 20 januari 2006 heeft de Hoge Raad zich voor het eerst uitgelaten over mediation. Het betrof een familierechtelijk geschil tussen twee echtgenoten over een verzoek tot wijziging van alimentatie op grond van artikel 1:404 BW. Tijdens de mondelinge behandeling van het hoger beroep verklaren partijen zich bereid om onder begeleiding van een deskundige mediator tot een oplossing te komen van hun geschilpunten. Kort na het maken van deze (ad hoc) mediationafspraken bericht de advocaat van de vrouw dat zij toch afziet van de inschakeling van een mediator op grond van financiële, maar vooral emotionele redenen.² Het hof in hoger beroep oordeelt dat het standpunt van de vrouw zéér te betreuren is. Het gerechtshof overweegt als volgt:

(...)“Het is juist dat partijen in beginsel overeenstemming hadden bereikt dat de zaak zou worden verwezen naar een ervaren mediator, waarbij er wellicht uitzicht zou komen op een beëindiging van de tussen partijen spelende en jarenlang voortdurende conflicten. Voor een succesvolle verwijzing naar mediation is echter de duurzame instemming van beide partijen vereist, die thans is komen te ontbreken. Het hof kan dan ook niet anders dan een beslissing geven op het voorliggende geschil.”(...) ³

De man gaat in cassatie tegen de uitspraak van het hof. Het cassatiemiddel richt zich tegen de hierboven geciteerde rechts-

overweging. Volgens de man heeft het hof de zaak ten onrechte niet verwezen naar mediation, terwijl partijen mediation waren overeengekomen en de zaak zich bij uitstek leende voor mediation. Daarnaast voert de man aan dat de vrouw contractbreuk pleegt op grond van niet zakelijke en emotionele redenen en dat dit laatste geen rechtens te respecteren argumenten zijn. De Hoge Raad zegt hierover het volgende:

(...)“Het gaat hier om geschillen tussen twee particulieren, die in de loop van een geding hebben afgesproken om te pogen een minnelijke regeling langs de weg van mediation te bereiken. Gelet op de aard van het middel van mediation staat het beide partijen te allen tijde vrij hun medewerking daaraan alsnog te onthouden, dan wel die om hen moverende redenen te beëindigen.”(...) ⁴

“Het ontbreken van duurzame instemming rechtvaardigt het afzien van mediation.”

Op het betoog van de man dat partijen mediation waren overeengekomen valt nog wel wat aan te merken. De afspraak om mediation te proberen is nooit vooraf schriftelijk vastgelegd maar tijdens de zitting – ad hoc – geopperd. Gelet op de aard van het middel van mediation lijkt de Hoge Raad te zeggen dat er in zijn geheel geen contractuele verplichting kan bestaan voor partijen om hun geschil aan mediation te onderwerpen. Hoe zit het dan met de gevallen waarin voorafgaand een mediation-clausule is gesloten? Advocaat-generaal Huydecoper merkt in zijn conclusie bij dit arrest op dat er naar zijn mening gevallen bestaan waarin van het uitgangspunt van de Hoge Raad kan worden afgeweken. Bijvoorbeeld in de situatie dat partijen op voorhand hebben afgesproken dat zij in een conflictsituatie zich eerst zullen wenden tot mediation alvorens de gang naar de rechter te maken. Het uitgangspunt dient volgens Huydecoper te zijn dat voor succesvolle doorverwijzing naar mediation de voorwaarde moet gelden dat er duurzame instemming van beide partijen aanwezig is. Het ontbreken van duurzame instemming rechtvaardigt het afzien van mediation.

Mediation in de lagere rechtspraak

De zaak die zich afspeelde voor de Hoge Raad betrof een familie-rechtelijk geschil. In de lagere rechtspraak heeft de mediation-clausule zich ook in commerciële geschillen ontwikkeld. De eerste aanzet hiervoor werd gegeven door de uitspraak van het

Nederlands Arbitrage Instituut van 9 februari 2007. De arbiter in deze zaak achtte de uitspraak van de Hoge Raad van 20 januari 2006 in die zaak niet maatgevend, oordelende dat het in casu niet ging om een geschil tussen particulieren, maar om een geschil tussen twee commerciële ondernemingen die zich contractueel, op basis van een welomschreven clause, met uitdrukkelijke verwijzing naar het reglement van een (Amerikaans) mediation-instituut, hadden verbonden het geschil aan mediation te onderwerpen.⁵

“Gelet op de aard van het middel van mediation lijkt de Hoge Raad te zeggen dat er in zijn geheel geen contractuele verplichting kan bestaan voor partijen om hun geschil aan mediation te onderwerpen.”

“Vanuit het oogpunt van efficiënte geschiloplossing zou mediation een goed alternatief kunnen bieden naast gewone rechtspraak.”

G.A. van der Steur.

Het afdwingen van mediation

Zeven jaar na uitspraak van de Hoge Raad op 20 januari 2006 is thans nog onduidelijk of mediationclausules wel of niet juridisch afdwingbaar zijn. Het lijkt erop dat wanneer het gaat om een voorafgaande schriftelijke mediationclausule, waarin partijen duidelijke afspraken maken over mediation, afdwingbaarheid eerder zal worden aangenomen. Dit geldt met name in commerciële geschillen waarin professionele partijen met elkaar contracteren. Is het wenselijk dat mediationclausules in de toekomst misschien afdwingbaar zullen worden? Mediation is de laatste jaren sterk toegenomen en krijgt ook in de politiek veel aandacht.

Op 26 april jongstleden heeft Ard van der Steur, Tweede Kamerlid voor de VVD, een initiatief wetsvoorstel ingediend om van mediation een volwaardig alternatief te maken voor rechtspraak.⁶

Bedrijven zoals Akzo Nobel hanteren een ADR-policy op grond waarvan geschillen eerst getracht te worden opgelost aan de hand van mediation. Vanuit het oogpunt van efficiënte geschiloplossing zou mediation een goed alternatief kunnen bieden naast gewone rechtspraak. De kosten van dure rechtszaken kunnen worden bespaard. Rechters worden ook steeds meer getraind in conflictdiagnose op basis waarvan zij beter kunnen inschatten of het zinvol is een zaak naar mediation te verwijzen. Daarnaast wordt veel aandacht besteed aan het professionaliseren van de beroepsgroep van mediators. Wanneer men deze punten in ogenschouw neemt zou het misschien helemaal geen kwaad kunnen als mediationclausules juridisch afdwingbaar worden. De tijd zal het leren.

“Zeven jaar na uitspraak van de Hoge Raad op 20 januari 2006 is thans nog onduidelijk of mediationclausules wel of niet juridisch afdwingbaar zijn.”

- 1 Ook wel genoemd Alternative Dispute Resolution (ADR).
- 2 Hoge Raad 20 januari 2006, NJ 2006, 75, LJN AU3724, r.o. 4.10-4.12.
- 3 Hoge Raad 20 januari 2006, r.o. 4.13.
- 4 Hoge Raad 20 januari 2006, r.o. 3.4.
- 5 Kortgeding Nederlands Arbitrage Instituut 9 februari 2007, nr. 3312. Arbitrator: P.A. Wackie Eysten, TvA 2008, 31.
- 6 <http://www.nrc.nl/nieuws/2013/04/25/vvd-wil-dat-mediation-een-volwaardig-alternatief-wordt-voor-rechtspraak/>.

Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl

Ter leering ende vermaeck

Zoveel te lezen, te zien, te ervaren, zo weinig tijd! Welke boeken, films en documentaires verruimen uw blik op de wereld, verbreden en verdiepen uw kennis van het recht of kunnen u laten ontspannen zonder de sferen van het recht te verlaten? Elke maand maakt de redactie van de NOVUM een selectie van audiovisuele en tekstuele producten die het leven van de rechtenstudent verrijken en kunnen worden gebruikt ter leering ende vermaeck.

Film - Rashomon

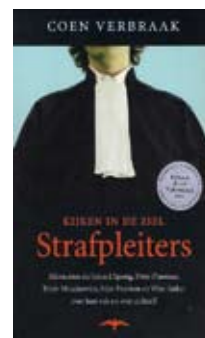
Wat is waarheid? Wie spreekt de waarheid? Hoe geloofwaardig zijn getuigen? Het zijn vragen die het hart van de rechtenstudent ongetwijfeld harder doet kloppen. Het zijn ook de vragen die centraal staan in de Japanse

klassieker Rashomon van regisseur Akira Kurosawa. Naast het sterke verhaal en de filosofische thema's, zijn de acteerprestatie eveneens van hoog niveau. Begeleid met prachtige muziek van Fumio Hayasaka en scherpe regie van Kurosawa, maken deze film een klassieker die je als rechtenstudent echt gezien moet hebben.

Boek – Kijken in de ziel: straffpleiters

Het is alweer een tijdje geleden dat de prachtige interviewreeks Kijken in de ziel: straffpleiters, van Coen Verbraak, op televisie verscheen. Het boek, geschreven door Verbraak, is een uitwerking van die interviews en laat de lezer nog dieper in de ziel van de straffpleiters Spong, Plasman, Moszkowicz, Weski, Ficq, Franken, Hiddema, Korvinus,

Knoops, Oldenburg en W. Anker. Uitvoerig praten ze onder andere over hun werkzaamheden als advocaat, hun geweten, hun visie op het strafrecht en de grenzen van het beroepsgeheim – als die er überhaupt zijn.

Film – Twelve Angry Men

Al jarenlang wordt door critici en publiek de film beschouwd als een film die men moet hebben gezien om terecht van enige filmbelezenheid te kunnen spreken. De film heeft bijgedragen aan de vormgeving van juridische drama's en heeft op die manier zijn stempel gedrukt op de latere courtroom drama's. De problematiek die in Twelve Angry Men behandeld wordt, namelijk rechterlijke dwalingen, is van alle tijden. Daarmee is de film ook in deze tijd nog actueel, meer dan vijftig jaar nadat de film is uitgekomen. Een echte klassieker.

Documentaire – The most hated family in America

Voor een informatieve en toch vermakelijke documentaire moet u bij documentairemaker Louis Theroux zijn. Een daarvan is de meest gehate familie in Amerika: de Westboro Baptist Church. Het gaat om een zeer conservatieve en controversiële christelijke organisatie. Volgens hen heeft God alles wat in de wereld gebeurt zo gewild en alles wat de mens doet dat tegen de natuur in gaat, is slecht. Daarom verschijnt de familie bijvoorbeeld vaak op de begrafenis van overleden soldaten of demonstreert na natuurrampen zoals de tsunami. Hun 'doorbraak' is gekomen door de slogan 'God hates fags'. Louis Theroux heeft een lange tijd de familie gevolgd bij demonstraties, maar toont ook hoe het er aan toe gaat binnen de gemeenschap.

Advertorial Dirkzwager advocaten & notarissen

Naam: Annelijn Kroes

Functie: Advocaat Aansprakelijkheid, Schade en Verzekering

Ik heb Internationaal en europees recht gestudeerd aan de Universiteit Leiden en privaatrecht aan de Universiteit van Tilburg. Tijdens mijn studie heb ik gewerkt voor Ernst & Young en Holland Van Gijzen. Het belangrijkste advies dat ik tijdens mijn studie kreeg was dat aan elke zaak meerdere kanten zitten. Probeer die te doorgronden en anticipeer op stellingen van de wederpartij. Zoek bij elk argument 'voor' een argument 'tegen'.

Ik heb voor Dirkzwager advocaten & notarissen als werkgever gekozen omdat de omvang van het kantoor en het soort werk mij aansprakten. Daarnaast ondervond ik tijdens mijn sollicitatie dat er op kantoor een prettige sfeer hing.

Mijn werkdagen zijn gevarieerd. Als ik geen zitting of bespreking heb, ben ik om 8.00 uur op kantoor en start

ik met het bekijken wat ik die dag zal gaan doen. We bespreken de binnengekomen post met de sectie. Omdat ik 's ochtends vaak het meest geconcentreerd werk, ga ik daarna eerst aan de gang met de inhoudelijke stukken. Later op de dag pleeg ik telefoontjes en handel ik zaken af die wat minder concentratie vergen. Op dit moment volg ik naast mijn werk een Grotius-opleiding. Als de werkdag op kantoor erop zit, ga ik daarmee thuis nog aan de slag.

Het beroep van advocaat vind ik heel uitdagend en afwisselend. Een zaak die mij nog goed bijstaat is een procedure die ik met mijn patroon voerde toen ik nog niet zo lang als advocaat-stagiaire werkzaam was. Het ging om een kwestie waar veel verzekeringsrechtelijke vragen in speelden waarmee ik helemaal nog geen ervaring had. Het was heel leerzaam. Natuurlijk zijn er ook minder leuke kanten. Je moet bijvoorbeeld vaak onder tijdsdruk werken.

De studenten van nu zou ik een aantal tips mee willen geven. Als je net bent afgestuurd is het lastig om werk te vinden want je hebt in de huidige markt veel concurrentie en weinig ervaring. Probeer je daarom tijdens je studie al te onderscheiden. Goede cijfers zijn natuurlijk belangrijk, maar studenten kunnen zich ook onderscheiden door zich naast de studie te ontwikkelen, bijvoorbeeld door een relevante bijbaan of commissiewerk.

Als je gaat solliciteren, zorg voor een nette brief en een logisch opgebouwd cv. Als die er slordig uitzien, geeft dat geen goede indruk. Bedenk goed waarom je op het kantoor wil werken en waarom de functie geschikt voor je is. Kleed je zakelijk voor een sollicitatie, maar trek wel iets aan dat bij je past. Stel zelf ook vragen om erachter te komen of het kantoor bij je past.

Vermeld bij bijbanen die op je CV staan niet alleen de functie, maar omschrijf ook de inhoud van de werkzaamheden die je verricht. Dit geeft je gesprekpartners een beter beeld van je vaardigheden dan alleen een functienaam.

Maak kennis met je nieuwe carrière

Dirkzwager is altijd op zoek naar ambitieuze professionals. Juristen die een stap verder willen gaan, die hun kennis willen verbreden en delen. Om dat laatste draait het bij ons. We delen onze juridische kennis met onze cliënten en elkaar, zodat we samen sterker staan. Kennis ontwikkelen staat daarom hoog in het vaandel. We bieden dan ook uitstekende opleidingsmogelijkheden binnen en buiten onze Dirkzwager Academy. Maar ook door te werken aan uitdagende (internationale) projecten voor mooie cliënten. Daarnaast heb je altijd toegang tot brede juridische kennis die jij en je collega's delen via onder andere onze eigen kennispagina's, juridische (digitale) bibliotheken en de Dirkzwager KennisApp.

Dirkzwager is een veelzijdig, landelijk top-20 kantoor. We werken voor grote en middelgrote bedrijven, overheden, instellingen en particulieren, op de meest uiteenlopende rechtsgebieden. Ons kantoor heeft vestigingen in Arnhem en Nijmegen en telt ca. 260 medewerkers, waarvan 110 juristen die zich thuis voelen in een professionele en collegiale werkomgeving.

Kom kennis maken en kennis delen bij Dirkzwager.

Kijk op www.dirkzwager.nl voor de actuele vacatures en studentenstages.

De Correspondent

Stel, je moet kiezen tussen een Nederlandse of een Amerikaanse rechtenstudie, wat zou je dan doen? Raphaël Donkersloot, een Leidse rechtenstudent die het afgelopen semester Amerikaans recht heeft gestudeerd aan de University of Florida (‘UF’), zet in zijn afsluitende reisverslag uiteen waarom een rechtenstudie aan een Amerikaanse rechtenfaculteit voor hem uiteindelijk prevaleert.

“The last five months were not just five months of my life, but rather a whole life in five months.” Het zijn de laatste woorden van een internationale student aan de UF die op het punt staat om weer terug te keren naar zijn thuisland. Persoonlijk zou ik het afgelopen semester aan de UF niet beter kunnen verwoorden. Het studeren aan een Amerikaanse universiteit heeft mij inderdaad toegang geboden tot een geheel nieuw leven: een nieuwe studie, een nieuwe woonplek en een nieuwe vriendenkring. Het nieuwe leven heeft een overweldigend positieve indruk op mij gemaakt. In een hypothetische situatie waarin ik zou mogen kiezen tussen een rechtenstudie in Leiden of in Florida, zou ik ongetwijfeld hebben gekozen voor het laatste.

Wat mij allereerst erg goed is bevallen aan de rechtenstudie in Florida, is de manier waarop er college wordt gegeven. Bij elk college gaat de professor ervan uit dat de studenten de voorgeschreven stof hebben gelezen. Dit geeft de professor de ruimte om op een diepgaande wijze college te geven. Hij hoeft maar kort de relevante literatuur en rechtspraak te behandelen, en kan daarna al snel overgaan tot het aanpakken van verdiepende juridische vraagstukken. De studenten dienen vervolgens al discussiërend de vraagstukken te beantwoorden. Van een student wordt er dus bij ieder college een actieve werkhouding verwacht, hetgeen uiteindelijk ten goede komt van de kwaliteit van de studie.

Ook de studiementaliteit heb ik als positief ervaren. *Work hard play hard* is het adagium dat als leidraad voor de studie geldt. Vanaf de eerste collegedag wordt de studie bloedserieus genomen. De voorgeschreven collegestof wordt te allen tijde gelezen, en gedurende een college is het eerder de norm om te spreken dan te zwijgen. Springbreak wordt niet gebruikt om een week lang uitbundig te feesten op de naburige stranden, maar eerder om alle behandelde literatuur te recapituleren.

Het zogenoemde *grading system* is misschien wel de grootste oorzaak van de ijverige, ja zelfs competitieve sfeer die binnen de rechtenfaculteit heerst. Het uiteindelijke cijfer voor een vak is bijvoorbeeld afhankelijk van de mate waarin de student in een college participeert. Is hij voldoende actief, dan zal zijn cijfer al snel worden verhoogd. Niet verschijnen in college, niet participeren in de werkgroepen of geen correct antwoord op een door de professor gestelde vraag worden aan de andere kant bestraft met een cijferverlaging. Het *grading system* zorgt er daarnaast voor dat het uiteindelijk cijfer een relatief cijfer is; de hoogte van het cijfer is afhankelijk van de prestaties van de andere studenten. De beste tien procent studenten krijgt bijvoorbeeld automatisch een A. Doordat het cijfer een relatief cijfer is, blijft het voor een student van de UF een belangrijke zaak om altijd beter te zijn dan zijn medestudenten, en wordt daarmee als het ware gedwongen om goed te studeren.

“Work hard play hard is het adagium dat als leidraad voor de studie geldt.”

“Gedurende een hoorcollege heeft de professor geen terughoudende, maar een actieve rol, waardoor dit soort colleges vaak niet meer is dan een opsomming van feiten en rechtsregels.”

De ijverige mentaliteit van een Amerikaanse rechtenstudent kan voor de Leidenaar misschien als saai en on sociaal overkomen. Hoe kan een rechtenstudent immers een sociaal studentenleven leiden als het alleen maar om de studie draait? Dit mag misschien waar zijn, maar voordat een student in Amerika met rechten begint, moet er eerst de zogenoemde *undergraduate* studie van vier jaar worden afgerond, een studie die volledig los staat van de studie rechten. Deze studie wordt doorgaans niet al te serieus genomen - aangezien de echte interesse in de latere rechtenstudie ligt - waardoor er in deze eerste jaren voldoende tijd kan worden besteed aan een sociaal studentenleven.

Hoe anders gaat het eraan toe in Leiden? Wat betreft de wijze van doceren en de instelling van de studenten zijn er grote verschillen aan te wijzen. De colleges in Leiden vragen over het algemeen maar weinig inbreng van de studenten. Gedurende een hoorcollege heeft de professor geen terughoudende, maar een actieve rol, waardoor dit soort colleges vaak niet meer is dan een opsomming van feiten en rechtsregels. Van de studenten wordt er niet verwacht dat zij assertief zijn, maar zwijgen. Sterker nog, tijdens hoorcolleges krijg ik vaak de indruk dat het zelfs als vervelend wordt ervaren wanneer een student mondig is, en daarmee de college tijd dreigt te vergroten. Dit alles heeft als gevolg dat de hoorcollegezaal maar een ongeïnspireerde omgeving is, waarin studenten slechts samenkomen om de voorgeschreven stof als hapklare kennis op te kunnen nemen.

“Door te studeren aan de UF maak je deel uit van één grote universitaire gemeenschap.”

Ook de werkcolleges hebben, vergeleken met de Amerikaanse colleges, maar weinig toegevoegde waarde. Studenten krijgen slechts enkele casus voorgeschoteld, en het leeuwendeel van de studenten is vaak al te beroerd om die voor te bereiden, met name in de eerste bachelorjaren. Het lijkt erop dat de Leidse rechtenfaculteit zich er maar weinig om bekommert, en is de achteroverleunende rechtenstudent zelfs tegemoet gekomen door voor enkele vakken responsiecolleges in het leven te roepen: een werkcollege waarin de student net zoals in een hoorcollege maar weinig hoeft in te brengen.

Tegelijkertijd kan een student die wél deugdelijk is voorbereid op maar weinig sympathie rekenen. Enerzijds ervaart het grotere deel van de studenten een sprekende student als vervelend en ophoudend, en anderzijds wordt een actieve student op geen enkele wijze beloond door de werkgroepdocent. Een actieve houding leidt bijvoorbeeld niet automatisch tot een hoger cijfer en een inactieve houding leidt niet tot een daadwerkelijke sanctie. In een werkcollege lijkt de student er dus beter aan te doen om te zwijgen, en slechts te spreken wanneer dat van hem wordt gevraagd.

Naast de positievere studieomgeving in Florida heb ik ook de enorme saamhorigheid onder alle UF-studenten als zeer positief ervaren. Door te studeren aan de UF maak je deel uit van één grote universitaire gemeenschap. Alles op de campus, zowel de omgeving als de studenten zelf, straalt niets anders dan saamhorigheid uit. De grote belangstelling voor universitaire sportcompetities zou dit bijvoorbeeld al goed kunnen illustreren. Voor de studenten van de UF is het meer dan gebruikelijk om zich te verenigen in de plaatselijke sportstadia - of gewoon in de kroeg - om samen naar de sportwedstrijden te kijken. Dit doen zij niet zozeer omdat zij een interesse hebben in de betreffende sport, maar vooral omdat zij samen de eigen universiteitsstad hartstochtelijk willen aanmoedigen. Dit geeft alle studenten van de UF een gelegenheid om zich met elkaar sociaal te verbinden.

Onder Leidse studenten daarentegen, leeft er maar weinig saamhorigheid. Het verenigingsleven heeft de universitaire sociale gemeenschap doen versplinteren. Echte trots op de Leidse universiteit is hierdoor maar moeilijk aan te wijzen. Een student die een kledingsstuk van zijn eigen jaarclub of vereniging draagt, kan doorgaans op meer sympathie rekenen dan een student die een kledingsstuk draagt waarop het logo van de universiteit is gedrukt. Ook sport heeft in Leiden geen harmonie onder alle studenten teweeg gebracht. Universiteitssporten zijn geconcentreerd in kleinere verenigingen, waardoor het volgen van competities in feite alleen toegankelijk is voor de leden.

Het bovenstaande overwegend zou ik dus een studieverblijf aan de UF verkiezen boven een verblijf in Leiden. Aan de UF heb ik ervaren dat de rechtenstudie meer verdiepend is, dat de studenten meer belangstelling hebben voor de studie en dat de universiteit één grote saamhorigheid onder alle studenten uitademt. ■

Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl

De praktijk

mr. Joost Taverne

Tweede Kamerlid

“Leiden valt als universiteitsstad misschien alleen te vergelijken met Utrecht en een andere stad waarvan ik de naam niet wil noemen.”

In de rubriek De Praktijk interviewt de NOVUM elke maand een alumnus van onze faculteit. Deze maand is de politicus mr. Joost Taverne (VVD) aan de beurt. Wellicht kent menig lezer hem als de eedaflegger wiens jasje maar niet dicht wilde tijdens de inhuldigingsceremonie van koning Willem-Alexander. Voor ons een mooie aanleiding om eens wat herinneringen met hem op te halen. Taverne studeerde namelijk van 1993 tot 1998 rechten in Leiden en werd in 2010 Tweede Kamerlid. Ook na de afgelopen verkiezingen maakt hij deel uit van de VVD-fractie. NOVUM sprak met hem over zijn Leidse tijd, zijn diplomatieke carrière en het leven als politicus.

We moeten het natuurlijk eerst even hebben over het 'knoopjes-incident'. Heeft u er veel reacties op gekregen?

Ik heb er inderdaad veel reacties op gekregen. Uiteenlopend, maar over het algemeen leuke reacties. Het past nu eenmaal bij een Leienaar om te weten dat je in ieder geval je jasje moet dichtdoen voordat je gaat staan. Aan de andere kant mag je jasje natuurlijk niet gesloten zijn wanneer je zit. Dat maakt het lastig. Gelukkig is de koning alsnog gewoon ingehuldigd die dag.

U komt oorspronkelijk uit Amstelveen. Waarom heeft u destijds voor Leiden gekozen en wat staat u nog het meeste bij van uw studietijd?

Leiden had en heeft natuurlijk al jaren de reputatie de beste rechtenfaculteit van Nederland te zijn. Zeker toen stak Leiden er bovenuit, dat was voor mij dan ook een eenvoudige keuze. Ik heb er ook nooit spijt van gehad want ik heb daar de mooiste tijd van mijn leven gehad. Leiden is natuurlijk op meerdere manieren uniek als universiteitsstad. Vanwege het grote aantal studenten is het stempel dat de universiteit drukt op de stad heel zichtbaar. De binnenstad vormt als het ware de campus van de universiteit. Dat valt misschien alleen te vergelijken met Utrecht en een andere stad waarvan ik de naam niet wil noemen (Delft red.). Het is in ieder geval zo dat tijdens de enkele keren dat ik nog in Leiden kom er meteen allerlei mooie herinneringen bij me op komen.

Is er nog een bepaalde docent waaraan u sterke herinneringen bewaart?

Dat is natuurlijk een gewetensvraag omdat dat ook meteen aangeeft hoe vaak ik naar college ben geweest. Omdat die vaak 's ochtends vroeg waren heb ik ze inderdaad niet allemaal bezocht. De avondcolleges waren wat dat betreft ideaal, dus die frequenteerde ik wel. Een docent waaraan ik nog warme herinneringen koester is docent staatsrecht Theo Bellekom. Verder deed ik toch wel het meeste uit de boeken. Mijn favoriete vak was internationaal vergelijkend staatsrecht. Toen is ook mijn interesse voor het Amerikaanse staatsrecht ontstaan.

Het zal dan ook geen toeval zijn geweest dat u van 2006 tot 2010 als diplomaat op de Nederlandse ambassade in Washington heeft gewerkt. Wat bewondert u zo aan het Amerikaanse staatsrecht en wat hielden uw werkzaamheden als diplomaat precies in?

Wat ik bewonderenswaardig vind aan het Amerikaanse staatsrecht is dat er in de wereld geen enkel land bestaat van een dergelijke omvang waarin de leer der machtenscheiding op een zo

consequente en zuivere manier wordt toegepast. Hier in Europa gebeurt dat een stuk genuanceerder.

Dat is niet per se beter of slechter maar de Verenigde Staten zijn in dat opzicht wel uniek. Vanwege het feit dat ik dat systeem al enigzins bestudeerd had in Nederland kwam ik ook redelijk goed beslagen ten ijs toen ik aan de slag ging als diplomaat. Het was dan ook fascinerend om dat hele gebeuren zelf eens van dichtbij te mogen meemaken. Verder was ik als diplomaat verantwoordelijk voor het behartigen van de Nederlandse belangen op het gebied van onderwijs, cultuur en wetenschap. Dat heb ik vier jaar met erg veel plezier gedaan.

Momenteel bent u in de Tweede Kamer woordvoerder staats- en bestuursrecht, auteursrecht, vrijheid van meningsuiting en internationale verdragen. Daarbij u houdt u zich onder meer bezig met een wetsvoorstel inzake de doorwerking van internationale verdragen in de Nederlandse rechtsorde. Wat kunt u ons daarover vertellen?

Mijn wetsvoorstel behelst een aanpassing van de artikelen 93 en 94 van de Grondwet. De bedoeling is dat de werking ervan wordt genuanceerd zonder afbreuk te doen aan de rechtstreekse doorwerking van internationaal recht. De reden daarvoor is dat ik van mening ben dat wij ons in Nederland nu in een situatie bevinden waarin wij wel heel erg met handen en voeten zijn gebonden aan het internationaal recht. We hebben nu een systeem waarin we niet alleen hebben vastgelegd dat het internationaal recht rechtstreeks doorwerkt maar ook dat het van een hogere orde is dan ons eigen recht en dus ook onze grondwet. Vanuit historisch perspectief is dat heel begrijpelijk maar ik constateer dat we nu op een punt zijn aanbeland waarin we als wetgever onvoldoende mogelijkheden hebben om onze eigen kleur aan internationale wetgeving aan te brengen. Ik vind dat je dat als wetgever wel moet kunnen doen. Daarnaast zie ik ook dat wij als Kamer soms onvoldoende gebruik maken van de mogelijkheid om een standpunt in te nemen over internationale wetgeving. Er is veel kritiek op rechters omdat zij bij de interpretatie van die wetgeving 'op de stoel van de wetgever' zouden gaan zitten. Dat laten wij als Kamer echter ook gebeuren doordat er zo veel verdragen stilzwijgend worden goedgekeurd. Om onszelf als mede-wetgever beter te disciplineren werk ik ook aan een aanpassing van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen. Daarin stel ik voor dat verdragen die ieder verbindende bepalingen bevatten nooit stilzwijgend mogen worden goedgekeurd.

“Ik vind dat wij ons in Nederland nu in een situatie bevinden waarin wij wel heel erg met handen en voeten zijn gebonden aan het internationaal recht.”

“Het mooie aan de politiek is dat je elke bezig mag zijn met het vormgeven van je eigen idealen voor Nederland.”

Op die manier bied je rechters die ieder verbindende bepalingen moeten interpreteren ook meer handvatten. Dat zijn een aantal belangrijke zaken waarmee ik mij op dit moment als politicus bezig houd.

Hoe bent u in de politiek terecht gekomen?

Alhoewel ik de politiek altijd interessant heb gevonden en nauwlettend heb gevolgd, had ik niet van jongs af aan de ambitie om de politiek in te gaan. Maar op een goed ogenblik bedacht ik dat als je invloed wilt uitoefenen je dat moet doen op de plek waar je die ook hebt. Voordat ik naar Amerika vertrok vroeg ik mezelf af wat ik aan mijn tijd in dat land wilde overhouden. Dat bleek niet een belastingvrije auto te zijn, maar, om met een groot woord te spreken, inspiratie waarmee ik ook wat zou kunnen in mijn eigen land. Tijdens mijn overzeese verblijf realiseerde ik me dat die inspiratie zat in wat de Amerikanen noemen *put your money where your mouth is*; als je ideeën hebt over hoe het beter kan in Nederland, moet je proberen die in de praktijk te brengen. Aldus probeerde ik Kamerlid te worden en dat is wonderwel gelukt.

Hoe bevalt het tot dusver?

Het klinkt misschien een beetje obligaant maar ik vind het oprecht een enorme eer om volksvertegenwoordiger te mogen zijn. Volgens mij is dat het hoogste wat je in een democratie kan bereiken. Het mooie eraan is dat je elke bezig mag zijn met het vormgeven van je eigen idealen voor Nederland. Ik zou het dan

ook moeilijk vinden om aan te geven wat er minder leuk aan is. Soms is het natuurlijk stressvol en de toekomst van een politiek bestaan is altijd ongewis maar dat is *part of the deal*. Voorlopig ben ik in ieder geval heel blij met de tijd die mij gegeven is.

Tot slot, welk advies wilt u aan de Leidse rechtenstudenten mee geven?

Mijn advies zou zijn: ga vooral doen wat je leuk vindt, zowel binnen als buiten je studie. Doe veel extracurriculaire activiteiten, niet omdat ze goed staan op je cv maar omdat je ze interessant vindt. Ikzelf was bijvoorbeeld lid van Minerva en was daarbinnen actief bij onder meer de *Debating Society*, verder ben ik ook student-assistent geweest bij de afdeling Moot Court. Kortom: doe de dingen die je leuk vindt, dan heb je een mooie tijd en ontwikkel je je vanzelf!

“Ga vooral doen wat je leuk vindt, zowel binnen als buiten je studie.”

Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl

Column

Exit mediacode

Het was de *Nieuwe Revu* die afgelopen april, net voor de inhuldiging van de nieuwe koning, een kleine rel veroorzaakte door ‘illegale’ foto’s te publiceren van een hockeyende Amalia. Het tijdschrift stelde dat zij de foto’s zouden hebben geplaatst om de Mediacode van het Koningshuis ter discussie te stellen. Of dit nu de werkelijke beweegreden van de *Nieuwe Revu* was om de foto’s te publiceren of niet, discussie kwam er zeker. Van ‘s ochtends vroeg bij Giel tot aan middernacht bij Pauw & Witteman werd er op de dag na het uitkomen van de editie met het desbetreffende artikel over de Mediacode gepraat. Zelfs de Persvrijheidsmonitor van de hand van Tjeerd Schiphof, universitair docent informatierecht, werd op het laatste moment nog aangepast. Schiphof stelt in zijn monitor dat de Mediacode op losse schroeven zou zijn komen te staan door Caroline II, het nieuwe arrest van het Europese Hof voor de Rechten van de Mens. In dit arrest zou het Hof, aldus Schiphof, de teugels weer wat meer hebben laten vieren ten gunste van de persvrijheid. De Mediacode, die nog niet in overeenstemming is met deze nieuwe jurisprudentie, is daarom volgens hem aan herziening toe. De redactie van Nu.nl maakte vervolgens uit de Persvrijheidsmonitor op dat “de wettelijke grond onder de Mediacode zou zijn weggevallen.”

Los van de vraag of Caroline II de journalist meer speelruimte geeft (Egbert Meijer, oud-rechter van het Hof, betwiste dit tijdens zijn persvrijheidslezing op 3 mei jl. nog ten zeerste), moeten we denk ik een paar stappen terug en helder krijgen wat de juridisch waarde van de Mediacode zelf is. De rechtbank Amsterdam heeft zich daar al in 2009 uitdrukkelijk over uitgesproken in de zaak

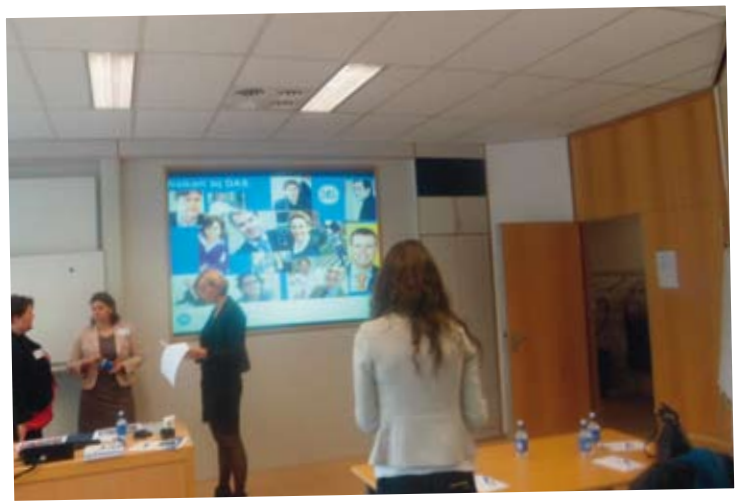
tussen de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) en persbureau AP, over gemaakte foto’s van de Oranjes tijdens hun vakantie in Argentinië. De code is eenzijdig opgesteld, en kan niet worden aangemerkt als een rechtens bindende overeenkomst tussen het Koningshuis of de Rijksvoorlichtingsdienst enerzijds en journalisten anderzijds. Volgens de rechtbank mogen de kersverse Koning en Koningin best voorwaarden verbinden aan de uitnodiging van fotografen bij hen thuis. Maar ook voor de journalisten die deze uitnodiging accepteren gelden ten aanzien van het publiceren van privéfoto’s dezelfde regels als voor de journalisten die de uitnodiging niet accepteren of, in het geval van de *Nieuwe Revu*, niet uitgenodigd worden. Kortom: de mediacode heeft geen juridische waarde. Dat de Mediacode gebaseerd is op (verouderde) jurisprudentie verandert daar niet aan.

In 2009 was het mediacircus rond de rechtszaak niet of minder gericht op de Mediacode. Jammer, want in dat geval hadden wellicht meer mensen gelezen hoe de rechter in de uitspraak op een hele overzichtelijke manier aangeeft op welke manier door een schending van artikel 21 van de Mediawet, er sprake kan zijn van onrechtmatige handelen. De rechtbank paste netjes een overweging van het Europese Hof toe (in dit geval een overweging uit Caroline I): zij maakte de afweging tussen de vrijheid van pers en het recht op privacy aan de hand van de vraag of de foto’s in redelijkheid het algemeen belang dienden. Om het algemeen belang van de publicatie van de foto’s aan te tonen is, om Egbert Meijer nog maar eens aan te halen: “is een slap verhaaltje echt niet voldoende”. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de prinsesjes, maar ook de kinderen van BN’ers die in soortgelijke posities kunnen verkeren, bij de rechter voldoende bescherming zullen vinden tegen aandacht van de pers. Daar hebben we de Mediacode niet voor nodig. Daarnaast is het opstellen van een code, volgens de Van Dale een verzameling regels waaraan men zich vrijwillig kan onderwerpen, voor die paar koninklijke mediamomenten per jaar misschien wel iets te veel van het goede. De Mediacode heeft, om het maar eens op zijn *Revu*iaans te stellen, “een elitair nasmaakje”. En dat is iets wat onze moderne koning, wat mij betreft, niet past. **N**

Wilt u reageren op dit artikel? Stuur dan een e-mail naar novum@law.leidenuniv.nl

Verenigingen groenius

Waarde lezer,

In uw handen ligt het juni-nummer van de NOVUM, de laatste voor de zomervakantie. De eerstvolgende NOVUM is het EL CID-nummer en staat wat mij betreft symbool voor de aanvang van het nieuwe collegejaar. Graag complimenteer ik de redactie van NOVUM voor hun inspiratie en inzet het afgelopen jaar. Het was een genoegen om als ab-actis vanaf de zijlijn mee te kijken. Het lijkt me dan ook gepast om u te wijzen op de mogelijkheid om vanaf volgend jaar deel uit te maken van deze fantastische redactie. Heeft u interesse? Mail dan naar novum@law.leidenuniv.nl voor meer informatie hieromtrent!

Het was mij oprecht een eer de vereniging een jaar te dienen als ab-actis, en ik denk dat ik namens al mijn bestuursgenoten spreek als ik zeg dat het een fantastisch jaar was. We hebben een skireis, een studiereis, een lustrumweek met een prachtig congres, vele lezingen en excursies, feesten, uitwisselingen en nog veel meer activiteiten de revue zien passeren. En heeft u onze almanak al gelezen? Ook hebben we contributie verhoogd voor alle nieuwe eerstejaars en is achter de schermen de aanzet gedaan tot realisatie van vele andere projecten. En, *last but not least*, we hebben het met z'n allen ontzettend gezellig gehad!

Enfin, laten we niet op de zaken vooruit lopen. Er staan immers nog twee activiteiten op het programma:

25 juni: Bezoek aan Amsterdam

4 t/m 8 juli: Kleine-reis naar Berlijn

Op 25 juni sluit de commissie Activiteiten Extern het jaar af met hun grootste activiteit: een bezoek aan Amsterdam! We zullen o.a. de Raad van Discipline bezoeken, maar er is ook ruimte voor een culturele en ontspannende activiteit. Uiteraard helpt Grotius

u ook met uw vakantiebesteding. Van 4 t/m 8 juli zullen zij die zich hebben opgegeven namelijk afreizen naar Berlijn om daar een paar gezellige daagjes te slijten.

Al met al hoop ik dat u terug kijkt op een geslaagd collegejaar. U heeft vast hard gefeest en veel genetwerkt, maar bovenal braaf gestudeerd. Vanaf het volgende collegejaar zullen onze opvolgers het 93e bestuur het stokje van ons overnemen. Met nieuwe doelen en ambities zullen zij vast een frisse wind door de vereniging doen waaien. Loop dus vooral weer lekker veel activiteiten mee het komende collegejaar!

Verder wijs ik u graag alvast op de mogelijkheden tot het doen van commissiewerk. Grotius kent vele commissies en heeft studenten nodig die het leuk vinden om samen iets leuks neer te zetten. Houd dus vooral in het begin van het komende collegejaar onze website en Facebook goed in de gaten en solliciteer!

De cirkel is rond. Nu is het weer tijd voor een momentje rust, voordat in september het studiegeweld weer losbarst. Geniet tot die tijd – en daarna – vooral nog even van al het goeds wat JFV Grotius te bieden heeft!

Met vriendelijke groet,

Maurits Helmich
Ab-actis

Opinie

Geen mens illegaal? De gevolgen van strafbaarstelling van illegalen

Hoe heeft het in Nederland kunnen gebeuren dat een asielzoeker het zo zwaar te verduren kreeg dat hij zelfmoord als enige uitweg zag? Onlangs liep het vreemdelingenbeleid van staatssecretaris Teeven bijna uit op een kabinetscrisis én een crisis binnen de PVDA toen ‘systeemfouten’ binnen de IND leidden tot de zelfdoding van de Russische vluchteling Dolmatov. Een meerderheid van Samsom’s achterban bleek vastberaden de strafbaarstelling van de illegaliteit uit het regeerakkoord te schrappen. Dit met goede reden, omdat het niet alleen groten-deels overbodig is om illegaal verblijf strafbaar te stellen, maar ook omdat er de mogelijkheid bestaat tot een averechts uitwerking.

Op 16 januari werd de Russische activist Aleksander Dolmatov afgevoerd naar een detentiecentrum. Hij kwam niet in aanmerking voor een verblijfsvergunning en wachtte aldaar op zijn uitzetting op een nader te bepalen datum. Ook al bestond voor hem nog de mogelijkheid in hoger beroep te gaan tegen zijn uitzetting werd hij onmiddellijk vastgezet om weer teruggebracht te worden naar een leefomgeving die hij als levensgevaarlijk beschouwde. Uit nader onderzoek bleek dat de Russische raketgeleerde gevreesd zou hebben voor zijn veiligheid in zijn thuisland. Van uitzetting zou echter niets terechtkomen, want de volgende ochtend werd Dolmatov dood in zijn cel aangetroffen. Kennelijk voelde deze man zich zo in een hoek gedreven dat hij besloot zichzelf permanent te verlossen uit zijn situatie. Een vernietigend rapport van de inspectie Veiligheid en Justitie bleek dat de ‘systeemfouten’ al langer een bekend probleem waren.

Dit soort voorvallen zijn een rechtstreeks gevolg van ons stringente vreemdelingenbeleid zoals dat vastgelegd is in het regeerakkoord en dat beleid is al sinds de dagen van Pim Fortuyn steeds strenger geworden. Mensenrechtenorganisaties klagen al geruime tijd over de afhandeling van uitzettingszaken door de Nederlandse regering en maken zich zorgen over het gebruik van

De voorstanders van dit voorstel zijn van mening dat een dergelijke strafbaarstelling een afschrikkende werking zou hebben op immigranten die op illegale wijzen zouden profiteren van de sociale voorzieningen die Nederland te bieden heeft.

“Het grote risico bij strafbaarstelling van illegaliteit is dat de autoriteiten alle grip op de illagelen verliezen omdat zij onder de radar zullen leven.”

detentiecentra als méér dan een ultimatum remedium tegen de onwillige uitgeprocedeerde asielzoeker. Daar zou nog eens een schep bovenop komen door illegaal verblijf binnen Nederland strafbaar te stellen. Dit zou betekenen dat bovenop de uiteindelijke uitzetting van een individu hem ook nog eens een boete dan wel vervangende hechtenis kan worden opgelegd wegens het niet tijdig verlaten van het land.

De voorstanders van dit voorstel zijn van mening dat een dergelijke strafbaarstelling een afschrikkende werking zou hebben op immigranten die op illegale wijzen zouden profiteren van de sociale voorzieningen die Nederland te bieden heeft.

Het grote risico bij strafbaarstelling van illegaliteit is dat de autoriteiten alle grip op de illagelen verliezen omdat zij onder de radar zullen leven. Zij durven niet meer naar de dokter, sturen de kinderen niet meer naar school en gaan zwart werken waarbij het risico bestaat dat zij nog meer worden uitgebuit. Een vluchteling die zich genoodzaakt voelt zijn land te ontvluchten zal dit ten koste van alles doen, ongeacht het oordeel van de Nederlandse rechter.

Hier komt bij dat het internationaal recht duidelijke bepalingen kent over de strafbaarstelling. Ten eerste kan men zich afvragen hoe conform dit wetsvoorstel is met bepalingen opgenomen in het verdragenrecht zoals het beginsel van non refoulement. Het zou krachtens deze regeling niet mogelijk moeten zijn om een vreemdeling uit te zetten indien hij in zijn eigen land zou moeten vrezen voor zijn leven. Iets concreter nog is het oordeel van het Europees Hof van Justitie in de zaal ‘El Dridi’, waaruit blijkt dat het strafbaar stellen van illegalen in strijd is met de Europese Terugkeerrichtlijn. Op zichzelf zou dit al genoeg redenen moeten zijn voor de Nederlandse regering om af te zien van een wetsvoor-

stel dat louter en alleen meer leed zou toevoegen in een situatie die sowieso al zeer restrictief is t.a.v. illegalen. Eurocommissaris Cecilia Malmström noemde het voorstel dan ook een ‘disproportionele maatregel’.

Het is wel duidelijk in te zien hoe iemand die zich tracht te onttrekken aan al dan niet vermeende gevaren in zijn land van herkomst zich steeds verder in het nauw gedreven kan gaan voelen als gevolg van de strafbaarstelling. Het is dan ook niet onredelijk dat na een kritieke zaak als die van de activist Dolmatov de PvdA van standpunt verandert ten aanzien van het regeerakkoord en, voor zover mogelijk, zich verzet tegen het doorzetten van een beleid dat illegalen het leven onevenredig moeilijk maakt. De kabinets- en parlementsleden die tegen de wil van hun partij nog steeds het invoeren van een soortgelijke maatregel verdedigen, maken zich schuldig aan hypocrisie ten aanzien van het door de eigen partij zo bekritiseerde vreemdelingenbeleid. Sterker nog, het zou betekenen dat deze politici zich keren tegen de fundamentele idealen van hun eigen partij. Hoewel dit wellicht bij hoge uitzondering kan worden gerechtvaardigd - bij voorbeeld als de rechten van de mens en burger in het geding zijn - lijkt het erop dat hiertoe in het geval van de strafbaarstelling geen geloofwaardige redenen kan worden aangevoerd.

Nadat uit het Kamerdebat in de zaak Dolmatov is gebleken dat staatssecretaris Fred Teeven aan mag blijven liet deze weten de plicht te voelen ‘om (hieruit) lessen te trekken zodat dit nooit meer plaats kan vinden’. De vraag is echter of de staatssecretaris zich aan zijn woord zal kunnen houden indien hij in de toekomst zal moeten opkomen voor een wet die een uitzichtloze toestand voor uitgeprocedeerde vreemdelingen alleen maar nog wanhopiger maakt dan dat hij al is. **N**

Filmrecensie

The place beyond the pines

De grens tussen goed en kwaad is flinterdun

Omdat voor velen de vakantie al is aangebroken en men dus veel meer tijd heeft, wordt hier, naast de interessante tips in de rubriek 'Ter leering ende vermaeck', in het kort nog een buitengewone film besproken. Dit jaar is namelijk de tweede film van de zeer talentvolle regisseur Derek Cianfrance uitgekomen: *The place beyond the pines*.

Cianfrance heeft eerder een prachtige, maar hartverscheurende film, genaamd *Blue Valentine*, afgeleverd. *The place beyond the pines* heeft eenzelfde grimmig karakter. Het verhaal is onderverdeeld in drie aktes. In de eerste akte zien we Ryan Gosling de geweldige rol van Luke spelen: een motorrijder zonder vaste verblijfplaats die van kermis naar kermis reist om daar zijn stunts uit te voeren. Na de fenomenale openingscene zien we Luke praten met zijn plaatselijke liefde Romina, gespeeld door Eva Mendes. Zij blijkt een kind van Luke te hebben na de onenightstand een jaar geleden. Luke besluit zijn bestaan als motorrijder op te geven om voor het kind te zorgen. Omdat hij zijn financiële situatie niet kan verbeteren, ziet hij zichzelf genoodzaakt om banken te gaan overvallen. Het is in de hoedanigheid van bankovervaller dat Luke geconfronteerd wordt met politieman Avery, geweldig gespeeld door Bradley Cooper. Het komt tot een dramatische confrontatie, waarna de film compleet overschakelt naar het perspectief van Avery, en hoe hij als held wordt ontvangen nadat hij de bankovervaller Luke heeft tegengehouden. Toch is dit absoluut niet een film waarin de 'good guy' het wint van de 'bad guy'. We zien Avery in de tweede akte namelijk worstelen met een gruwelijk geheim waarmee hij rondloopt. Een geheim waarvan hij denkt dat het zijn carrière kapot zou kunnen maken. Ondertussen worstelt hij ook met het feit dat enkele van zijn collega's corrupt zijn, terwijl Avery aanvankelijk uit idealistische overwegingen heeft gekozen om bij de politie aan de slag te gaan en een mooie toekomst als jurist te laten voor wat het was.

Het is de derde akte waarin de film enigszins verzwakt en waardoor *The place beyond the pines* niet weet uit te groeien tot een fenomenaal mooi werk als geheel. De derde akte voelt overbodig omdat de dramatiek al weergaloos wordt uitgewerkt in de eerste twee aktes. Cianfrance zijn genialiteit blijkt uit zijn vermogen om de lijn tussen goed en kwaad compleet te laten verdwijnen. Op het eerste gezicht lijken Luke en Avery helemaal niet op elkaar: bank-

overvaller tegen politieagent; sociale onderklasse tegen sociale bovenklasse; onopgeleid tegen hoogopgeleid. Avery en Luke hebben echter op een veel dieper en betekenisvoller niveau meer met elkaar gemeen: ze zijn allebei vaders; ze handelen vanuit de beste bedoelingen; ze zijn allebei een product van hun omgeving. En dat is waar het wringt. Wezenlijk verschillen Luke en Avery niet van elkaar – ze hadden zo in elkaars schoenen kunnen staan. Geleidelijk begint Avery zich te realiseren dat Luke intrinsiek veel beter is dan de meeste van zijn corrupte collega's. Luke staat alleen aan de verkeerde kant van de wet. Deze dramatiek maakt het al met al dus een prachtige film met fantastisch acteerwerk en een geweldig verhaal. Een verhaal dat een fris perspectief biedt op de tegenstelling tussen goed en kwaad. Een perspectief dat waarschijnlijk veel dichterbij de waarheid en de realiteit komt dan de meeste andere misdaad- en actiefilms. Dat grijpt aan en intrigeert. **N**

Aankomend jaar zal JFV Grotius in samenwerking met De Bijlespartner supercolleges verzorgen ter voorbereiding op tentamens.

Docenten supercolleges 2013-2014 gezocht!

Geef intensief les aan 1e en 2e jaars studenten, samen met een andere begeleider.

Jouw voordelen:

- Uitstekende verdiensten
- Flexibele tijden
- Goed voor op je CV
- Professionele ontwikkeling
- Persoonlijke ontwikkeling

Aanmelden of meer informatie?

Mail naar info@debijlespartner.nl
of ga naar www.debijlespartner.nl.

Faculteits- zaken

Emma Merckx is dit studiejaar ('12-'13) de assessor (student-lid) van het faculteitsbestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Zij behartigt de belangen van de studenten binnen het faculteitsbestuur op het gebied van onderwijs, organisatie en onderzoek.

Contactinformatie:

Adres: Steenschuur 25, kamer B.4.38, 2311 ES Leiden

Telefoon: 071 527 7621

Email: assessor@law.leidenuniv.nl

Spreekuur op woensdag van 09.00 tot 10.00 uur

Wat ik om mij heen merk en zie is dat veel studenten last hebben van keuzestress. Er is zoveel te doen, dat de studenten door de bomen het bos niet meer zien. Als je op een doorde-weekse dag het KOG binnenloopt, kan je gerust drie flyers in je hand gedrukt krijgen. Op de eerste flyer staat dat er een tentamentraining aangeboden wordt voor het bachelorvak dat jij nu volgt. Volgens de tweede flyer vindt er binnenkort een bezoek plaats aan een groot advocatenkantoor aan de Zuidas en op de derde flyer worden bestuursleden gevraagd voor een nieuw te vormen bestuur in september. Door het mooie ontwerp en de fancy kleuren op de flyer, klinkt het eigenlijk allemaal wel aantrekkelijk. Vervolgens loop je naar de digitale schermen, waar de ene na de andere advertentie de revue passeert. Van masterclasses tot borrels: er is voor ieder wat wils. En dan zijn de posters die her en der door het gebouw hangen nog onbesproken gelaten.

Daarnaast moeten er ECTS worden behaald, waardoor het ook weer niet mogelijk is om alles tegelijk te doen. Misschien dan toch maar voor de tentamentraining gaan? Maar ja, wat heb je eraan om een tentamen te halen als je na je studie nog nooit je neus hebt laten zien op een advocatenkantoor en eigenlijk helemaal niet weet waar je dit voor doet?

Nu de langstudeerdersmaatregel al enige tijd van de baan is, lijkt het erop dat studenten meer ruimte krijgen om naast hun studie extracurriculaire activiteiten te ondernemen. Mocht je een jaartje langer over je studie doen, dan staat er niet gelijk een torenhoge boete op je te wachten, maar mag je van de overheid gewoon rustig doorstuderen. Je studiefinanciering is al enige jaren stopgezet en je OV jaarkaart geldt niet meer, maar studeren kan je!

Is dit eigenlijk wel zo? Sinds 2009 geldt binnen de faculteit de zogenaamde vierjaarstermijn, waardoor de cijfers van bachelor 2 en 3 vervallen indien de bachelor niet binnen vier jaar wordt behaald. Studenten zullen dit jaar voor het eerst met deze maat-

regel geconfronteerd worden, indien zij tussen 2009 en 2013 niet hun bachelor hebben weten te behalen. Deze maatregel leidt ertoe dat studenten, ondanks het afschaffen van de langstudeerdersboete, binnen een bepaald tempo moeten blijven studeren.

Van studenten wordt veel verwacht: zij moeten studeren en daarnaast zichzelf op maatschappelijk en sociaal gebied ontwikkelen. Dit wordt vanuit de faculteit en de verschillende studie- en studentenverenigingen volop gestimuleerd: kijk maar eens om je heen op het KOG en zie wat er allemaal georganiseerd wordt voor en door studenten. De vraag voor studenten blijft in hoeverre dit in te plannen is de korte periode waarbinnen studenten afgestudeerd moeten zijn. En daarnaast: waar moet je beginnen? Stages, bijbanen, besturen en commissiewerk... Er is zoveel keuze!

Gelukkig is er per 1 april 2013 een zogenaamde loopbaanadviseur aangesteld, Arianne Pattavina. De functie van loopbaanadviseur is geheel nieuw binnen onze faculteit. Het is de bedoeling dat Arianne studenten gaat begeleiden gedurende hun studie en hun loopbaan. Zij zal daarnaast een netwerk ontwikkelen binnen de verschillende beroepenvelden. Er zal niet alleen worden gekeken naar de rechterlijke macht en de advocatuur, maar bijvoorbeeld ook naar de gefinancierde rechtsbijstand en beroepen als bedrijfsjurist. De loopbaanadviseur kan je tijdens je studie helpen met het inplannen van extracurriculaire activiteiten, het oriënteren op de beroepenmarkt en het vinden van een stage. Daarnaast zullen er workshops, zoals sollicitatietrainingen, en voorlichtingsbijeenkomsten voor studenten worden georganiseerd.

Arianne's kantoor bevindt zich in de gang van de studieadviseurs en zij werkt op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Loop met vragen gerust een keertje bij haar langs!

Emma Merckx

De loopbaanadviseur kan je tijdens je studie helpen met het inplannen van extracurriculaire activiteiten, het oriënteren op de beroepenmarkt en het vinden van een stage.

Rechtenstudent,
klaar voor de start...
www.youngtalentgroup.nl

youngtalentgroup

Zit jij
als rechtenstudent
in de eindfase van je studie
of ben je je aan het oriënteren op de
arbeidsmarkt? De Young Talent Group
is de eerste stap naar jouw carrière!

Bij de Young Talent Group zijn meer dan 40 bedrijven en
advocatenkantoren aangesloten. Op onze website vind je per bedrijf een
bedrijfsprofiel, vrije stageplekken, vacatures en informatie over masterclasses
en bedrijvendagen. Ook vind je hier tips voor het vormgeven van je cv, motivatiebrief en
het voorbereiden van je sollicitatie. Bovendien wordt je per e-mail op de hoogte gehouden van
mogelijkheden om jouw cv uit te breiden, en jezelf te oriënteren op de arbeidsmarkt.* Kortom, alles om
jou voor te bereiden op de toekomst!

Kijk voor meer informatie op www.youngtalentgroup.nl en schrijf je gratis in om op jouw profiel
toegesneden mailings te ontvangen. Zo ontvang je in één keer alle informatie die nodig
is voor een succesvolle start van je carrière.

*Jouw persoonlijke gegevens worden vertrouwelijk behandeld
en blijven te allen tijde in bezit van Stichting Young
Talent Group. Derden krijgen geen inzage in
deze gegevens. Alle mailings worden onder
beheer van de Young Talent Group
uitgevoerd.

jfv **GROTIUS**

Aankomend jaar zal JFV Grotius in samenwerking met De Bijlespartner supercolleges verzorgen ter voorbereiding op tentamens.

Docenten supercolleges 2013-2014 gezocht!

Geef intensief les aan 1e en 2e jaars studenten, samen met een andere begeleider.

Jouw voordelen:

- Uitstekende verdiensten
- Flexibele tijden
- Goed voor op je CV
- Professionele ontwikkeling
- Persoonlijke ontwikkeling

Aanmelden of meer informatie?

Mail naar info@debijlespartner.nl
of ga naar www.debijlespartner.nl.

